

สรุปการบรรยาย

การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาคนและสังคมที่มีคุณภาพ

โดย รองนายกรัฐมนตรี (นายจาตุรนต์ ฉายแสง)

วันที่ 2 สิงหาคม 2548

ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาคนและสังคมที่มีคุณภาพ ที่อยู่ในนโยบายรัฐบาลซึ่งได้มาพัฒนาเขียนเป็นยุทธศาสตร์เพื่ออธิบายวิธีการ (Approach) และเป็นแผนบริหารราชการตามลำดับ มีการกล่าวถึงไม่มากนัก เนื่องจากการแบ่งงานที่ยังกระจัดกระจาย และการขาดเจ้าภาพที่รับผิดชอบอย่างชัดเจน นอกจากนี้ยังไม่มีการกำหนดรองนายกรัฐมนตรีให้มารับผิดชอบโดยตรง การพัฒนาด้านสังคมจึงไม่มีการนำมาเป็นประเด็นทางยุทธศาสตร์เพื่อการขับเคลื่อนอย่างจริงจัง ส่วนเรื่องของคนมีในหน่วยงานต่างๆที่รับผิดชอบ การหาเจ้าภาพและประเด็นทางยุทธศาสตร์จึงชัดเจนกว่าเรื่องของสังคม

ในสภาวะปัจจุบันประเทศต้องการพัฒนาคนอย่างมาก เพราะความต้องการมันสมอง ต้องการคนที่คิดวางแผนหลายๆด้าน ต้องการคนที่มีความคิด ความรู้ทางเทคนิค เทคโนโลยี การเอาความรู้ไปประกอบอาชีพแรงงาน โดยเฉพาะแรงงานที่มีทักษะ ใช้เทคโนโลยีสูง ๆ ซึ่งเมื่อเทียบกับความต้องการแล้วการพัฒนาคนของประเทศไทยยังอยู่ในระดับที่ไม่น่าพอใจ ถ้าเปรียบเทียบกับต่างประเทศแล้วน่าเป็นห่วง โดยในการวิเคราะห์การพัฒนาคนอย่างเป็นขั้นตอนแล้วพบว่ามีปัญหาในเรื่องของการดูแลตั้งแต่เด็กเล็ก ๆ

นโยบายรัฐบาลเรื่องคนและสังคมที่มีคุณภาพ มีการเขียนได้ดี แต่อาจมีจุดอ่อนหรือเรื่องที่ต้องทำความเข้าใจว่าต้องคิดและพัฒนาปรับปรุงเพิ่มเติม ต้องช่วยกันปรับ การจัดลำดับประโยคที่มีความสำคัญมาก-น้อย เรียงๆกัน การทำกลยุทธ์ต้องเข้าใจว่าประเด็นไหนสำคัญ เช่น การปฏิรูปการศึกษา การสร้างการเรียนรู้ตลอดชีวิต เป็นคำใหญ่แต่ไปอยู่เรียงๆกันกับคาราวานเสริมสร้างเด็ก สร้างนิสัยรักการอ่าน ถ้าคนอ่านไม่ละเอียดก็จะไม่เข้าใจ ทำเป็นกลยุทธ์ก็นำข้อความมาเรียงกันไม่ได้ขยายความในสิ่งที่ควรขยาย จึงทำให้ขาดสาระสำคัญไป

ประเด็นยุทธศาสตร์เกี่ยวกับการพัฒนาคนและสังคมที่มีคุณภาพมี 6 เรื่อง ดังนี้

1. การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต พัฒนาคนให้มีความรู้คู่คุณธรรมและจริยธรรมเตรียมความพร้อมให้สอดคล้องกับการพัฒนาและการแข่งขันของประเทศ ประโยคทั้งหมดนี้เป็นเรื่องใหญ่ที่สุดด้านสังคม โดยจะเน้นในเรื่องการศึกษา กลยุทธ์หลักได้แก่

- 1.1 เร่งรัดการปฏิรูปการศึกษาตลอดจนสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- 1.2 จัดการวางแผนเสริมสร้างเด็ก พัฒนาให้มีความรู้
- 1.3 สร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้
- 1.4 พัฒนาความร่วมมือระหว่างภาครัฐฯ ผู้ประกอบการ และสถาบันการศึกษาในการผลิตและพัฒนาคนทุกระดับ

ในปัจจุบันมีความรู้หลังไหลเข้ามาอยู่ตลอดเวลา ทำให้ต้องเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา ไม่เช่นนั้นจะตามไม่ทัน นอกจากนั้นเรื่องความรู้คุณธรรม จริยธรรม และความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่สอดคล้องกับการพัฒนาและการแข่งขันของประเทศ ซึ่งพบว่า การพัฒนาคนที่ทำกันมานานพอสมควรในระบบการศึกษาของเรา ที่ขาดไม่ได้ก็คือการจัดความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการศึกษากับความต้องการของประเทศ การจัดการศึกษาจะเป็นไปตามความพร้อม และศักยภาพของตนเองมากกว่าความต้องการของประเทศ เช่น การที่คนต้องการสมัครเรียนแพทย์ นิติศาสตร์ มากกว่าจำนวนที่เปิดรับ โดยไม่ได้วิเคราะห์ความต้องการของประเทศว่าต้องการอะไร การต้องการความรู้พื้นฐานทางด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี การขาดแคลนวิศวกรที่ถึงแม้ผลิตเพิ่มขึ้นอีก 2 เท่า ก็ยังไม่พอ

กระบวนการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการศึกษากับความต้องการของประเทศ ต้องอาศัยความเข้าใจ และความช่วยเหลือของภาคเอกชน ภาคการผลิต กระบวนการนี้ในกลยุทธ์ได้กล่าวไว้ในความร่วมมือระหว่างภาครัฐฯ ผู้ประกอบการ และสถาบันการศึกษาในการผลิตและพัฒนาคนทุกระดับ ซึ่งกระบวนการนี้ในประเทศไทยทำน้อยมาก จึงเป็นปัญหาใหญ่ที่เราผลิตคนไม่ตรงกับความต้องการของประเทศ คำว่าความต้องการของประเทศคือประเทศไม่ใช่หน่วยงาน ต้องจัดระบบ เพราะมีปัญหาวนออกจากการผลิตคนไม่ตรงตามความต้องการในแง่สาขาแล้ว ยังผลิตคนออกมาไม่ตรงกับโลกในยุคโลกาภิวัตน์ ที่มีความรู้มากมายหลังไหลมาตลอดเวลา ถ้าคนมีความสามารถ มีช่องทางเข้าถึงก็จะสามารถหาความรู้ได้มากมาย คนไม่มีช่องทางก็ไม่มีโอกาส

ขณะนี้คนมีช่องทางกำลังเพิ่มมากขึ้น ซึ่งทางรัฐบาลกำลังหาคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตให้ทั่วประเทศ แต่ปัญหาใหญ่คือการสอนให้คนเรียนรู้อย่างไร และต้องรู้วิธีเรียน ที่ล้มเหลวมากคือสอนแต่ให้จำ แต่คิดวิเคราะห์น้อย ดังนั้นจึงไม่แปลกที่คนประสบความสำเร็จทางอาชีพและทางสังคมบางครั้งเป็นคนที่เรียนในห้องเรียนได้ไม่ดี การปฏิรูปการศึกษาถ้าจะพูดไปแล้วก็คือความรู้คุณธรรม ผลิตคนให้ตรงกับสาขาที่ต้องการ สร้างคนที่มีความรู้ในสาขานั้นๆ แต่ต้องให้แน่ใจว่าคิดเป็น วิเคราะห์เป็น เรียนรู้เป็น รู้วิธีแก้ปัญหา นี่คือหลักใหญ่ของการปฏิรูปการศึกษา

การที่จะประสบผลดังกล่าวดังกล่าวควรให้สภาพัฒฯ และภาคการผลิตร่วมกันคิดว่าต้องการคนแบบไหน ต้องเปลี่ยนวิธีสอน สร้างครูในเรื่องการสอนภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษที่สอนแบบล้มเหลว เนื่องจากใช้วิธีการท่องจำ การสอบโทเฟิล (TOEFL) แต่ก่อนมีการเขียนและสัมภาษณ์แต่ในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไป เนื่องจากพบว่าเด็กเอเชียที่สอบโทเฟิลได้คะแนนสูงมีเป็นจำนวนมาก แต่เมื่อเข้าไปเรียนในมหาวิทยาลัยแล้วเขียนและพูดไม่ได้ นี่เป็นตัวอย่างของการสอนแบบท่องจำ ซึ่งถ้าวิชาอื่นเป็นเช่นเดียวกัน ปัญหาเช่นนี้ก็จะเกิดตามมา การสอนแบบคิดวิเคราะห์จึงถือเป็นเรื่องที่สำคัญและยากที่จะทำ การสอนแบบคิดวิเคราะห์จะทำได้อย่างไรในเมื่อครูผู้สอนก็ได้รับการฝึกอบรมมา เรียนมาแบบให้ท่องจำ โจทย์ข้อนี้ถ้าจะต้องเปลี่ยนรูปแบบขนานใหญ่ ทำกันเป็นกระบวนการใหม่ เพราะครูก็ถูกสอนมาให้จำ ครูต้องรู้จักออกข้อสอบแบบวิเคราะห์ เช่น โจทย์ที่ดีจะต้องมีคำตอบที่ถูกต้องได้หลากหลาย ฉะนั้นครูต้องทราบว่าจะตอบแบบนี้จะได้เกรดเท่าไร ดังนั้นถ้าทำการพัฒนาในด้านนี้หลักสูตรต้องทำการปรับปรุง นี่คือการปฏิรูปการศึกษา

2. การอนุรักษ์ สืบทอดประเพณี วัฒนธรรมที่ดั่งงามและพัฒนาภูมิปัญญา ให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม กลยุทธ์หลักได้แก่

- 2.1 สร้างภูมิคุ้มกันให้กับเยาวชนให้มีคุณธรรม จริยธรรม ปลูกจิตสำนึก ค่านิยม และคุณค่าความเป็นไทย และความเข้าใจความหลากหลายทางวัฒนธรรม
- 2.2 พัฒนาแหล่งเรียนรู้ องค์กรความรู้และการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมประเพณีที่ดั่งงาม การต่อยอดภูมิปัญญา การสร้างนวัตกรรมทางด้านศิลปวัฒนธรรมในกลุ่มเยาวชนและศิลปินรุ่นใหม่
- 2.3 ส่งเสริมคุณค่าทางวัฒนธรรมและเอกลักษณ์ไทย

ยุทธศาสตร์นี้เป็นเรื่องหนึ่งที่ต้องยอมรับว่ายังทำไม่ค่อยได้ ไม่ว่าจะเป็นการทำงานทางด้านจริยธรรม ปลูกจิตสำนึก ค่านิยมและคุณค่าความเป็นไทย ในด้านคุณธรรม จริยธรรมจะเป็นในเรื่องที่เกี่ยวกับศาสนา การส่งเสริม เผยแพร่พระพุทธศาสนา ตรงนี้เจ้าภาพต้องกำหนด ระบุกิจกรรม กำหนดเป็นนโยบายว่าจะทำอะไร อย่างไร ซึ่งไม่ถ่วงนัก จึงต้องทำการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ องค์กรความรู้ การแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมที่ดั่งงาม การออกแบบแผนใหม่ วิธีการใหม่ สอนเด็กเพื่อความเป็นเลิศ ในเรื่องคุณธรรม จริยธรรม จิตสำนึก ค่านิยม วัฒนธรรม เอกลักษณ์ไทยต้องยอมรับว่ามีเรื่องต้องทำอีกมาก กลยุทธ์พวกนี้สามารถนำไปคิดได้ เพียงแต่ยังไม่มีการสร้างความเป็นเจ้าภาพในระดับประเทศที่ชัดเจน

ค่านิยมหลายอย่าง ทำให้ไม่มีวิธีที่ชัดเจนในการสร้างค่านิยม สังคมไทยไปเรื่อยๆ นานๆ ครั้งจึงจะมีกระทรวงวัฒนธรรมออกมาพูดสักครั้ง เช่น เรื่องเสื่อสายเดี่ยว ซึ่งไม่เพียงพอ บุคคลจากสังคมที่จะออกมาพูดว่าเรื่องใดถูก เรื่องใดผิด ที่ไม่ควรเอาไปคิด ก็มีน้อย การเสนอความคิด การเผยแพร่ศาสนา ธรรมะ ขณะนี้รัฐบาลกำลังดำเนินการอยู่ กระทรวงวัฒนธรรมกำลังหากรอบความคิด (Concept) เรื่องวัฒนธรรมให้ชัดเจน มีการเสนอการทำให้คนรู้จักที่จะคิดนำสิ่งที่ดีมาเป็นทางเลือก มีแต่คนออกมาวิจารณ์ว่าสายเดี่ยวไม่ดี ซึ่งเขาวงคนจะรู้สึกเบื่อ แต่จริงๆ แล้วพวกเขาวงคนไม่ทราบว่าจะวัฒนธรรมต่างประเทศที่พวกเขานิยม พื้นฐานเป็นอย่างไร ที่ต่างประเทศคิดอย่างไร ต่างประเทศจะมีองค์กรที่ศึกษาว่าวัฒนธรรมภาคต่างๆ เป็นอย่างไรและให้ความรู้กับคนในชาติ โดยไม่มีการบังคับทางความคิดและการกระทำ ให้คนมีทางเลือก มีกิจกรรมส่งเสริม และเสนอเนื้อหาสาระในรูปแบบที่คนจะรับได้

เรื่องศาสนาของประเทศไทยมีจุดอ่อนอย่างมากเพราะว่าในประเทศไทยการเผยแพร่ธรรมะไม่ได้รับการสนับสนุนเท่าที่ควร เช่น รายการธรรมะขอเวลาออกอากาศแต่ได้ช่วงเวลาตีห้า เมื่อทำการสำรวจพบว่าไม่ค่อยมีคนสนใจ แต่ในขณะนี้คณะสงฆ์ได้พยายามคิดที่จะทำการเปลี่ยนแปลงวิธีการเทศน์ให้น่าสนใจขึ้นและได้เข้าร่วมประชุมชาวพุทธโลก โดยมีพระและฆราวาสมาประชุมร่วมกัน ข้อสรุปอันหนึ่งกล่าวว่า จะต้องมาร่วมกันพัฒนาการสื่อสาร (Communication) ที่ใช้ในการเผยแพร่ศาสนา เนื่องจากในปัจจุบันมีอินเทอร์เน็ต สื่อแบบสมัยใหม่และซีดีแพร่หลาย ในต่างประเทศใช้การเผยแพร่ศาสนาตามที่กล่าวมา แต่ในประเทศไทยยังไม่ค่อยมีสื่ออินเทอร์เน็ต มีการเสนอให้ใช้การดูในการเผยแพร่ศาสนา ซึ่งในประเทศไทยมีการดูแต่ยังไม่ได้นำมาใช้ แต่ในศาสนาคริสต์ได้จัดทำขึ้นแล้วและมีเป็นจำนวนมาก ขณะนี้เขาวงคนไทยใช้ชีวิตอยู่กับคอมพิวเตอร์ ห่างจากวัดและครอบครัวมากขึ้นจึงจะต้องหาวิธีที่จะนำธรรมะเข้าไปสู่เขาวงคน ทางรัฐบาลได้เขียนกลยุทธ์ขึ้นมาแต่ยังต้องการการนำไปคิดต่ออีกมาก และถ้าให้ดีจะต้องมีเจ้าภาพระดับประเทศเข้ามาสร้าง และพัฒนาแนวคิดให้ชัดเจนว่าเราทำอะไรอยู่

3. การเสริมสร้างสุขภาพของประชาชนอย่างครบวงจรและมีคุณภาพมาตรฐาน กลยุทธ์หลักได้แก่

- 3.1 เรื่องเพิ่มคุณภาพ โครงการ 30 บาทรักษาทุกโรค ดังนั้นต้องปฏิรูประบบบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพและครบวงจร การส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค และโรคอุบัติใหม่ การรักษาพยาบาล การฟื้นฟูสมรรถภาพทางกายและจิตใจ ตลอดจนการคุ้มครองผู้บริโภค
- 3.2 เลิกพฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ
- 3.3 พัฒนา ถ่ายทอด และคุ้มครองภูมิปัญญาทางการแพทย์แผนไทย
- 3.4 ส่งเสริมกีฬาเพื่อสุขภาพ สร้างทักษะทางด้านกีฬา

ในประเด็นยุทธศาสตร์ประโยคแรกๆ เป็นเรื่องใหญ่มาก คือครอบคลุมภาวะสุขภาพของประชาชนอย่างครบวงจร ส่วน ข้อ 3.3 และ 3.4 เป็นเรื่องย่อย ต้องพิจารณาให้ดีว่าควรเน้นตรงไหน เรื่องสุขภาพเป็นเรื่องสำคัญมากในนโยบายของรัฐบาล เรื่องประกันสุขภาพ รัฐบาลได้ให้กระทรวงสาธารณสุขไปพัฒนาและบริหารตนเอง เพื่อประหยัดการใช้คนที่จะมาดูแลอีกทอดหนึ่ง การพัฒนาการบริการยังเกิดขึ้นช้า และการกระจายแพทย์ พยาบาลไม่เกิดขึ้น เนื่องจากโรงพยาบาลส่วนมากจะจ่ายตามหัวของคนไข้ โรงพยาบาลที่ห่างไกลจะมีแพทย์น้อย ดังนั้นจากการที่คนรู้จักรักษาสุขภาพ และป้องกันตนเองจากโรค จะมีประโยชน์ต่อผู้ปฏิบัติ ต้องเข้มงวดในเรื่องการรับคนไข้นัก ๆ การส่งต่อคนไข้ไปโรงพยาบาลใหญ่ ๆ

4. การเสริมสร้างความมั่นคงของชีวิตและสังคม

กลยุทธ์หลักเป็นเรื่องสนับสนุนให้ผู้มีรายได้น้อย ได้รับการคลายทุกข์ในเรื่องของ

- 4.1 มีที่อยู่อาศัยที่มีคุณภาพ
- 4.2 ป้องกันและปราบปรามผู้มีอิทธิพล
- 4.3 สร้างหลักประกันความเสมอภาคและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์แก่ประชาชนทุกกลุ่ม จัดกระบวนการค้ำมนุษย์ และการละเมิดสิทธิ
- 4.4 ให้สตรีสามารถพึ่งตนเองได้
- 4.5 คุ่มครองทางสังคมซึ่งเน้นหนักไปทางกระทรวงพัฒนาสังคม

ยุทธศาสตร์นี้ไม่สามารถจับประเด็นขึ้นมาได้ชัด เนื่องจากยังไม่เกิดการขับเคลื่อน ต้องอาศัยการขับเคลื่อนของทั้งสังคม เมื่อจับประเด็นขึ้นมาแล้วทำให้สังคมรู้สึกเห็นปัญหาและเข้าร่วมขับเคลื่อน ถ้าให้หน่วยราชการทำอย่างเดียว จะทำได้ไม่มาก ไม่มีพลัง เพราะความมั่นคงของชีวิตและสังคมเป็นแนวความคิดค่อนข้างใหม่ เราสร้างกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นประเทศแรกๆ กรอบความคิด (Concept) เรื่องความมั่นคงมนุษย์ก็ยังไม่ตรงกัน ซึ่งเรื่องนี้เป็นปัญหาอย่างมาก และประเทศต่างๆให้ความสนใจ ทั้งเรื่องการค้ำมนุษย์และการละเมิดสิทธิมนุษยชน ซึ่งถ้ามีปัญหาใดเกิดขึ้นจะมีปัญหาต่อการค้าระหว่างประเทศและความร่วมมือระหว่างประเทศตามมามากมาย

5. การเตรียมความพร้อมแก่สังคมเพื่อให้ผู้สูงอายุเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าของระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

กลยุทธ์หลักได้แก่

- 5.1 สร้างความเข้มแข็งให้สถาบันครอบครัวและชุมชน
- 5.2 ส่งเสริมการอยู่ร่วมกันของคนต่างวัย
- 5.3 ส่งเสริมการออมและสร้างหลักประกันด้านรายได้
- 5.4 สร้างและขยายโอกาสในการเข้าถึงหลักประกันทางสังคมขั้นพื้นฐานสำหรับผู้สูงอายุ

ยุทธศาสตร์นี้กล่าวถึงผู้สูงอายุเป็นหลัก ก่อนอื่นต้องวิเคราะห์ว่าจากการพัฒนาในเรื่องการดูแลประชากร ต่อไปข้างหน้าเราจะเป็นเหมือนประเทศที่กำลังพัฒนาในอีกหลาย ๆ ด้าน จะมีประชากรผู้สูงอายุมากขึ้นเมื่อเทียบกับคนรุ่นใหม่ ๆ เพราะว่ารุ่นที่เกิดตามมามีอัตราการเกิดน้อยลง คนจะมีอายุเฉลี่ยสูงขึ้น คือสัดส่วนประชากรจะมีผู้สูงอายุมากกว่าในอดีต จึงต้องเขียนนโยบายรัฐบาลในข้อนี้ไว้และให้ความสนใจในหลาย ๆ เรื่อง ทั้งเรื่องครอบครัวที่กระจัดกระจาย ซึ่งใครจะเป็นคนดูแลและดูแลผู้สูงอายุอย่างไร เรื่องครอบครัวเป็นอีกเรื่องหนึ่งที่ค่อนข้างทำยาก คนที่เข้าใจและเห็นความสำคัญว่าต้องดูแลและให้ความสนใจเรื่องครอบครัว เป็นคนส่วนน้อยมากในสังคม ซึ่งทุกคนก็มีครอบครัว แต่แก้ปัญหาหารายวัน แทนที่จะมานั่งคุยกันว่าครอบครัวสำคัญอย่างไร ครอบครัวของคนไทยอ่อนแอลงอย่างไร ภาวะเศรษฐกิจสังคมสมัยใหม่ส่งผลต่อครอบครัวอย่างไร คนหาเข้ากินค่าไม่เข้าใจเรื่องนี้ สังคมในอดีตและปัจจุบันต่างกันมาก เดิมอยู่กันเป็นครอบครัวไม่ต้องคิดมาก แต่ปัจจุบันครอบครัวถูกทำให้กระจัดกระจาย จึงไม่รู้วิธีจัดการและแนะนำเมื่อเด็กมีปัญหาขึ้นมา เรื่องที่จะเข้ามาทดแทนก็คือเรื่องประเภท จิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ สิ่งเหล่านี้ถือว่าเรายังขาดอยู่

6. การพัฒนากรุงเทพมหานครให้เป็นเมืองที่แข็งแรงและน่าอยู่

หน่วยราชการส่วนใหญ่อยู่ในกทม. และมีหน้าที่ต่อ กทม. แต่ กทม. มีผู้ว่าฯ ซึ่งเป็นแบบเทศบาล แต่ผู้ว่าฯ กทม. ไม่เข้าใจว่าเป็นหน้าที่ของตน เพราะไม่มีอำนาจ จึงกลายเป็นช่องว่างในหลาย ๆ กรณี มีหลุมดำใน กทม. คือไม่มีเจ้าภาพ ไม่มีคนที่จะรับผิดชอบคนกทม. ในหลายๆ เรื่อง หน่วยราชการก็อาจจะรู้สึกว่าเป็นหน้าที่ของ กทม. หรือไม่ แต่ กทม. จะรู้ว่าบางเรื่องเท่านั้นที่ทำได้ ซึ่งจะไม่ขอขยายความ

บทสรุป

นโยบายรัฐบาลถูกพัฒนาเป็นยุทธศาสตร์ แผนบริหารราชการ และแผนปฏิบัติราชการตามลำดับ แล้วให้หน่วยราชการทำ แต่ถ้าเป็นส่วนภูมิภาคก็ให้ผู้ว่าฯ ทำ แล้วต้องทำความเข้าใจ ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญมาก กระบวนการทั้งหมดที่ท่างตั้งแต่นโยบายรัฐบาลแล้วมาเป็นยุทธศาสตร์เรียงลำดับไป เป็นเรื่องใหม่ที่ไทยก็ยังไม่เข้าใจ เช่น กลยุทธ์ใหม่ต้องเขียนอย่างไร และแผนบริหารราชการฯ มีเนื้อหาอะไรบ้าง แผนปฏิบัติราชการแปลว่าอะไร เนื่องจากการประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับเรื่องนี้ พบว่าต่างฝ่ายต่างไม่เข้าใจในเรื่องยุทธศาสตร์

งานที่จะให้กับแต่ละส่วนแต่ละระดับไปคิดว่าจากนโยบายรัฐบาลจะอย่างไรให้เกิดผลขึ้นมานั้น ต้องนำไปคิดวิเคราะห์แปรสภาพว่าปัญหาเป็นอย่างไร เขียนนโยบายว่าอย่างไร ยุทธศาสตร์เขียนอย่างไร แต่ละแผนปฏิบัติราชการนั้นแตกออกมาเป็นข้อย่อยๆ ซึ่งทางกรม. ได้ออกยุทธศาสตร์มาเป็นอย่างดีแล้ว แต่เมื่อปฏิบัติจริงกลับทำไม่ได้ไม่ตรงตามที่ออกมา แต่ก็ไม่ควรทำแบบเถรตรงเกินไป และควรปฏิบัติให้ครอบคลุมทุกยุทธศาสตร์อย่าทำเฉพาะเรื่องที่สนใจ เมื่อผู้ว่าฯทั้งหลายทำยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติราชการ ต้องรู้จักที่จะปรับปรุง พร้อมทั้งแก้ปัญหาด้วยความเข้าใจว่าเราทำทั้งหมดนี้ด้วยความมั่นใจ ในเรื่องของผู้นำกับการเปลี่ยนแปลงท่านนายกฯ ท่านพูดแล้วถึงเรื่องหนึ่งที่คุณยังไม่ค่อยเชื่อคือไม่เห็นด้วยขอให้แก้ อย่ากลัวท่านนายกฯ คือพูดอะไรไปแล้วไปพูดต่อๆ กัน ไม่กล้าทำอะไรแตกต่างจากนั้น ทั้งๆ ที่ท่านถามว่าทำเช่นนั้นดีหรือไม่ ถ้าไม่ดีก็ให้แก้ ทั้งหมดที่พูดมาถ้าคิดจะทำต่อไปต้องเป็นพลวัต (Dynamic) พร้อมจะเปลี่ยนแปลง กล้าที่จะวิเคราะห์ กล้าที่จะเสนอความคิดเห็น กล้าที่จะวิจารณ์ ผลสำเร็จจึงจะเกิดตามที่ทุกคนต้องการคือผลประโยชน์ต่อส่วนรวม

.....

